

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală

Apare în fiecare Duminecă

Abonamentul:

Pe un an 20 Cor.
Pe o jumătate de an 10 Cor.
Pe 3 luni 6 Cor.
Abonamentele să se trimită la adresa
„GAZETA POPORULUI”, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI”
Nagyszeben, Rosenanger 14
(Strada Pestilor)

Inserate și anunțuri se primesc la administrația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-oraă 60 fil.
a doua- și a treia-oraă 50 fil.

Abonament nou.

În lăuntrul acestui număr al gazetei am alăturat câte-un mandat postal pe seama aceluia dintre iubii noștri cetitori, cari au să-și înouiască plata abonamentului la jumătatea anului. Prin urmare, pentru-ca trimiterea gazetei să nu sufere nici o întârziere, facem băgători de seamă pe cetitorii noștri, ca să trimită cât mai grabnic cu mandatul postal alăturat banii de plată. Altfel li se va opri gazeta. De aici încolo prețul „Gazetei Poporului” este acesta:

Pe un an 20 cor.

Pe o jumătate de an 10 cor.

Pe 3 luni 6 cor.

Un număr se vinde cu 40 fil.

„Gazeta Poporului” aduce în fiecare număr cele mai folositoare învățături pentru popor, știri proaspete și e scrisă deslușit, pe înțelesul țaranilor noștri iubitori de carte și lumină. Să nu se găsească nici o casă românească, din care să lipsească „Gazeta Poporului”. Rugăm stăruitor îndeosebi pe luminătorii satelor noastre: pe stimații noștri preoți și învățători, ca să recomande „Gazeta Poporului”, să îndemni pe toți știntorii de carte, ca să o aboneze.

Tot cei vechi.

De câte-ori conducătorii politice maghiare, simțind că li se clatină terenul de sub picioare, vreau să-și repare popularitatea știrbită și să culeagă fără trudă laude și osanale zgomotoase, aduc în sfatul țării vorba de naționalități, îndeosebi de noi românii. Socoteala ce și-o fac dâșii de acasă în privința aceasta, nici odată nu dă greș. Știu ei bine, că-i destul să încrunte nițel sprâncenele și să arunce răstit câte-va vorbe aspre și bănuiele ieftine despre noi, pentruca deputații de pe băncile parlamentului să le dea dreptate și să-i ridice în slăvă.

Așa au făcut și acum de curând, ca de multe ori înainte de aceasta, groful Tisza și ministrul președinte Wekerle. Amândoi au fost de aceeași părere, spunând că față de noi trebuie să iee guvernul măsuri politice și polițienești, că trebuie să se amestece în trebile băncilor noastre, în școlile noastre, în seminarele unde se cresc învățătorii și preoții noștri și în afacerile noastre bisericesti. Deosebirea între

ceace a spus unul și celalalt a fost mai mult de formă și a constat în aceea, că, de astă dată, Wekerle a supralicitat pe Tisza. Așa bună oară în ce privește școlile, ministrul președinte a declarat, că dâșul vrea să iee în mâna statului școlile noastre în măsură mai mare decât Tisza. A mai declarat că acum pregătește anumite măsuri față de preparandiile și seminarele unde se cresc preoții noștri, deși noi așa știm, că nu guvernul, ci numai biserica are drept să hotărască cum trebuie crescuți și învățați preoții.

Vrednică de încrestat este mărturisirea pe față ce a făcut-o ministrul președinte cu privire la comisarii trimiși la sinoadele noastre. Până acum guvernul a spus că pe comisarii i-a trimis pentru ca să se folosească de dreptul de supraveghere al Majestății Sale în biserică. Tisza s'a arătat nemulțămît cu chipul cum guvernul a pus la cale treaba cu comisarii. Ca să-l mulcomească pe Tisza, ministrul Wekerle a spus următoarele: „În ce privește predarea

Din Basarabia rusească.

Continuăm în numărul acesta al „Gazetei Poporului” foia începută în rândul trecut. Omitând unele lucruri din istorisirea învățătorului G. Dumbravă, cari nu pot interesa astăzi pe cetitorii noștri, și anume schimbul de circulare dintre vlădica dela Chișineu și ministrul din Petersburg din vremea aceea, contele Wolkowsky, — lăsăm să urmeze și mai departe povestirea de unde am oprit-o în numărul trecut din lipsă de spațiu. Rolul trist al țarismului, zdrobit acum de suflarea de libertate ce-a cutreerat Rusia, iese la iveală în toată goliciunea lui și din întâmplarea aceasta din viața Românilor basarabeni.

Premarele Gheorghită lui Vasilie Hurdubelea avea, socot, toată dreptatea . . .

Cu săptămâni de zile, mai înainte de ce vrednicii jurați din Stănileștii din Vale purceseră pentru sfat la Vlădica din Chișineu, în spre știința păsurilor lor cu privire la scoaterea limbei moldovenești din biserică și înlocuirea ei cu cea rusească, stăpânirea dela Petersburg își începuse cu străjnicie lucrarea sa de înăbușire a conștiințelor și amenințare. Trebuia mai întâiu de toate câștigat Vlădica pentru târgul acesta ieftin, ș'apoi pe rând ceialți sfetnici ai Sfinției Sale. Învoindu-se odată

căpeteniile bisericii cu schimbul acesta de graiu, luat în planul de activitate al guvernului Ruscesc față de Basarabia, târgușoarele vechi moldovenești și comunele vitejilor urmași ai arcașilor lui Ștefan cel mare, trebuiau să închine repede steagurile. Spre înapătuirea lucrării acesteia de rusificare și înăbușirea conștiinței naționale moldovenești a locuitorilor celor trei județe înfășcate cumplit de harapnicul ruscesc, în a cărui pleznă gemeau încă atâtea suflete fără de nici o nădejde, stăpânirea blagocestivului țar, nu cruța nici un singur mijloc. Cumpărare cu promisiuni, lingușire, amenințare cu deportare și surghiun pe viață în minele otrăvite de plumb din Ural, ori în temnițele murdare și fioroase ale Siberiei, de unde nu mai este întoarcere . . .*

Mai întâiu de toate fu trimis la Chișineu, pentru de-a pipăi și cunoaște cugetul și felul de-a simți al oamenilor, un comisar împărătesc, cneazul Dimitrij Cobilanschi-Popoff.

* Se știe de altfel că Rusia n'a cruțat nici un singur mijloc când cu intrarea României în războiul lumii împotriva Puterilor centrale (Nota cul.).

Mai repede a putut câștiga, dintre toți oamenii așezați la cârma bisericii basarabene, pe Vlădica. A început ca de obicei: cu lingușiri și făgăduințe. Dealtcum guvernul ruscesc nici nu prea trebuia să-și dea multă silință în privința aceasta. Vlădica din Chișineu crescut în academia duhovnicească din Moscva era pentru simpatiile sale vădite față de Ruși un om cu puțină simpatie la credinșii eparhiei sale. Neîncrederea față de persoana sa, crescuse tot mai tare, mai cu seamă deoarece se știa, că urcarea sa pe scaunul arhieresc s'a întâmplat după trecerea celor din urmă județe moldovenești la Rusia, cu ajutorul și apăsare din Petersburg. Ambițios și neputincios totdeodată, cu voință slabă ca aproape toate uneltele slugarnice în mâna celor puternici, pornit, cu izbucniri grabnice de mânie apătoasă și plin de ură ferbinte împotriva tuturor oamenilor, de cari socotea că se pun în calea împlinirii poftelor și cugetelor sale, vlădica dela Chișineu era parecă persoana hotărâtă de mai înainte, a se da plainic pe apele hrăpareței politice de rusificare, pornită dela mează-noapte. Pentru câteva favoruri, ambiții, și

școlilor am avut de mai înainte pertractări, ba am ajuns chiar la *învoeli*; când însă aceste învoeli trebuiau duse la îndeplinire, am băgat de seamă, că în corporațiunile bisericesti s'au ivit năzuințe cari aveau de scop să scoată afacerea aceasta de sub înrîurinta guvernului. *Aceasta a îndemnat pe ministrul de culte de mai înainte (Apponyi) să pună sinoadele sub o controlă deosebită.* Cred că după aceste lămuriri și groful Tisza va rămânea mulțumit cu pașii ce i-am luat noi".

Vremile merg înainte, dar oamenii

cari poartă cărma politicei la noi au rămas tot cei vechi. N'au învățat nimic nou și n'au uitat nimic din cele vechi, în decursul acestui crâncen război, care ne îmbie atâtea învățăminte folosite pentru viața statelor și a popoarelor. Noi am fi dorit să auzim din gura acelor doi bărbați vorbe frumoase despre planuri și reforme largi, cari să asigure cultura și bunăstarea, înaintarea și fericirea deopotrivă a tuturor cetățenilor patriei. Dar dânșii au rămas tot cei vechi.

Războiul și pace.

Nou împrumut de război.

Guvernele monarhiei noastre chiamă obștea țării la subscripțiune pentru nouele împrumuturi de război.

În Austria subscripțiunea este în deplină curgere din 28 Maiu a. c. și se arată în toate cercurile cel mai viu interes față de noul împrumut, emis în formă de Bonuri de cassă de 5 $\frac{1}{2}$ %, libere de orice contribuții, anunțabile pe $\frac{1}{2}$ an, cu începere dela 1 Septemvrie 1923 — și ca obligațiuni de război de 5 $\frac{1}{2}$ % amortizabile, libere și acestea de orice contribuții.

Cursul de emisiune al celor dintâi este 96%, iar a celor din urmă 92.5%, asigură deci posesorilor lor o rentabilitate mult peste 6%.

Cercurile financiare din capitală au făcut toate pregătirile trebuincioase, pentruca și subscripțiunea aceasta să aibă rezultatul dorit. Noul împrumut s'a pus la subscripțiune publică dela 121. c. și până 11 Iulie a. c. De astădată guvernul nostru a hotărât emisiunea unei rente perpetue de 5 $\frac{1}{2}$ % sub condiții cât se poate de avantajoase pentru subscribenți, cari pe lângă siguranță vor avea și hârtii rentabile în nouele obligațiuni de sub emisiune.

Austria și Ungaria au semnat până

acum, din puterile lor proprii, 45 miliarde coroane împrumuturi de război, din care sumă vine Austriei 30 miliarde coroane, iar Ungariei restul de 15 miliarde coroane. În fața patriotizmului cunoscut al popoarelor Monarhiei este întemeiată speranța, că suma de 45 miliarde va fi împrumutată în măsură considerabilă prin nouele împrumuturi puse la subscripțiune.

Subscripțiunea decurge respective începe sub auspicii favorabile; situația militară în vest, unde se dau acum cele mai uriașe lupte, ce au avut loc vre-odată în lume, este, cum ne spun rapoartele oficiale, favorabilă puterilor centrale, după care succesul final nu vă întârzie. A conlucra, după puteri la acest succes, prin subscripții la nouele împrumuturi de război este o înaltă datorință patriotică, pe care, suntem convinși, că și-o vor ști împlini, ca și în trecut, și cercurile noastre financiare, în măsura în care le-o îngăduie mijloacele și prevederea pentru trebuințele viitorului.

(„R. E.”)

Ce face flota americană?

Biroul Reuter vestește, că locțiitorul ministrului de marină Franklin Roosevelt, vorbind despre pericolul submarinelor germane a declarat, că flotele Antantei trebuie să

apere apele Angliei și Franței și trebuie să lupte la un loc întru împiedecarea lucrării submarinelor germane. Spre a frânge această împreună lucrare, Germanii au trimis submarinele pe apele Americii. Dar marina Statelor Unite e destul de puternică spre a respinge acest atac. Deși îi pricinuește greutate, America și pe mai departe va trimite tot în măsura aceea marfă și trupe în Europa, ca până acum.

Sfaturile dintre România și Ucraina.

Cu privire la sfaturile ce se urmează între guvernul român și cel ucrainean pentru Basarabia, ziarul „Odesski Listok” scrie:

Din izvor demn de încredere ni se vestește că răspunsul Ucrainei în afacerea basarabeană, s'a discutat în Sfatul miniștrilor, care a găsit de trebuință a face oarecari îndreptări, însărcinând cu aceasta pe profesorul Shelman. După alcătuirea în întregime a notei, de către d-nii Lisoyub și Doreșcenko, ea a fost iscălită de cei doi miniștri și trimisă guvernului român.

În acelaș număr ziarul „Odesski Listok” scrie:

„Lemberger Zeitung” vestește din izvor rusesc demn de încredere:

Deputația rusă pentru pace din Kiew, în frunte cu Rakovski, continuă sfaturile de pace cu România.

Primul ministru român, d. Marghiloman, a trimis la Moscova telegramă în această afacere.

Ucraina se desparte de Besarabia și primește granița dintre Basarabia și Ucraina. D-l Racovski va cere o largă arătare a voinței basarabenilor și nu se va opune la unirea ei cu România, dacă aceasta este într'adevăr dorința poporului basarabean.

Pacea dintre România și Ucraina.

Contractele de pace dintre Ucraina și România s'au scris în zilele trecute. Punctele mai de însemnătate ale lui sunt: încetarea luptelor, ușurarea reinapoierii refugia-

câștiguri mărunte, el era gata totdeauna la orice schimbare. Făgăduința dată în taină guvernului muscălesc, cu prilejul alegerii și întăririi sale de Vlădică la Chișineu, prin care declară a nu se împotrivi nici unei porunci mai înalte, îl silea să se supună orbește la toate. Din pricina aceasta, cneazul Cobilanschi-Popoff găsi ușor prin mijlocirea lui, poarta de intrare și la ceilalți sfetnici mai mărunți bisericesti din preajma sa.

Cel mai ușor la cântar, când era vorba de câștig ce se îmbie ușor și fără de multă trudă, era sfetnicul Ion Lăzăreanu.

Tinăr, cu porniri vădite spre mărire deșertă și slavă în fața oamenilor, pretențios în toate apucăturile sale, dar lipsit de hotărâre în lucrările sale și de personalitatea ce-o împrumută unui suflet cultura adevărată, pe urma lipsei de statornicie și superficialității înțelepciunii sale de viață, sfetnicul Ion Lăzăreanu era icoana vie a omului fără de nici o rezervă, când este vorba să-și aleagă chiar și cele mai drastice mijloace de trebuință, ca să-și ajungă scopul propus și să-și ducă la îndeplinire planurile sale.

Cneazul Cobilanschi-Popoff își îndreptă privirea asupra lui cu o deosebită luare aminte.

Mai întâiu de toate știu să câștige pentru ideile sale pe doamna Lăzăreanu, o femeie de spirit, frumoasă, înzestrată cu farmecul acela rar, ce te interesează, te silește să iubești o femeie cu pasiune, s'o adori, să uiți și să jertfești uneori totul pentru o clipă de uitare de sine nebună și fericire. Săptămâni întregi contele Cobilanschi-Popoff petrecu aproape seară de seară în societatea plină de patimă și atracție a doamnei și domnului Lăzăreanu, câștigând, printre complimente grațioase învoirea și făgăduința tinărului sfetnic vlădicesc, de-a nu se împotrivi nici unei acțiuni a guvernului muscălesc și de-a lucra cu toată diplomația, pentru introducerea limbei slavonești în sârmana biserică moldovenească.

Ținta de căpetenie a comisarului, cneazul Cobilanschi-Popoff era de astădată, ca, în trebuințând toată iscusința sa diplomatică, să prindă în cursa-i acum și pe ceilalți sfetnici vlădicesți și asigurându-și învoirea tuturor celor cu influință în cercurile cu greutate ale conducătorilor, la cea dintâiu ședință a statului ce avea a se ținea, să se aducă o decisivă hotărâre în favorul și scopul pentru care fusese trimis de stăpânirea dela mieznoapte.

Cu privilegiul unei elegante mese, date în cinstea comisarului, din partea familiei Lăzăreanu, Ilie Petcu-Oprea, cel mai vechiu dintre sfetnici vlădicesți, avu fericirea să fie prezentat cneazului Cobilanschi-Popoff.

Întreaga înfățișare de aristocrat, cultura rafinată de european, și manierele îndrăznețe ale comisarului împărătesc, făcură asupra bătrânului sfetnic, neobicinuit a petrece într'o așisderea societate, o impresie escelentă și hotărâtoare.

În cursul mesei s'a ocolit dealtmintrelea ori-ce cuvânt, ori-ce aluzie, orice gest oricât de tănuț, care ar fi putut trada intențiile ascunse dar bine precizate ale cneazului Cobilanschi-Popoff. S'a vorbit în fine despre toate. Aristocratul rus, a ținut să lămurească cu deosebire impresia minunată ce i-a lăsat-o în suflet clipele petrecute în mijlocul poporului moldovenesc, și dragostea sa neafectată pentru idealele, aspirațiile și nevoile lui.

— Sunteți un popor cu viitor, continuă cneazul, răsucindu-și mustața-i neagră și fină.

Dar trebuie să fiți mai flexibili, mai iscusți, mai diplomați...

— Excelența voastră, nu ne îndoim de intențiunile alese ale guvernului împărătesc

ților și emigraților, schimbul prizonierilor, pregătiri pentru schimbul de materiale pentru căile ferate, începerea legăturilor comerciale și declarațiunea de învoială pentru începerea sfătuirilor de pace statornică.

Ofenziva noastră contra Italiei.

În numărul trecut al gazetei noastre am scris mai pe larg despre începutul frumos al ofensivei noastre pe frontul italian. Comunicatele mai nouă însă ne-au vestit, că din pricina vremii urâte și ploioase, care a umflat râurile, luptele a trebuit să înceteze, și ținuturile pe cari le-am cucerit dela Italiani am fost nevoiți să le dăm iarăși înapoi dușmanului. Se știe că ai noștri, precum au scris și gazetele din Pesta, trecuseră în masse mari râul Piave și cucerise ținutul acela înalt de pe țărmul drept al lui, numit *Monttello*. Râul s'a umflat de ploi, podurile s'au rupt și cei-ce trecuseră dincolo au rămas fără de sprijin. Astfel a trebuit să se tragă îndărăt, și precum spun comunicatele comandamentului militar, retragerea s'ar fi făcut în toată ordinea și fără a pierde prea mari.

Ce s'a întâmplat la Pesta?

De câteva zile nu ne-au sosit gazete din Budapesta, din pricina grevei generale ce bântue în capitala țării. Astăzi cetim în gazeta „Nagyszebeni Reg. Ujság”, vorbirea

din Petersburg, întrerupse bătrânul sfetnic Ilie Petcu-Oprea, clipind din ochi și aruncând o privire de țaran viclean și sfătos învestimântat din întâmplare numai în haine europenești, spre doamna Lăzăreanu.

— Aveți toată dreptatea exelență, întrerupse doamna Lăzăreanu cu glasul afectat, muzical și undios. Este o înrudire adâncă, nu-i așa, între cântecele noastre moldovenești și muzica populară rusească?

Cneazul Cobilanschi-Popoff, zâmbi înțelegător, aprinzându-și o țigaretă egipteană cu cartonul de aur.

— Am multe simpatii, o pot mărturisi pe față, pentru poporul d-voastră, adăogă el, oprindu-și ochii adânci plini de patimi și dor asupra dnei Lăzăreanu. Tatăl meu a fost unul dintre prietenii intimi ai marelui vlădică moldovenesc Veniamin Sărățeanu, care a câștigat atâtea drepturi pe seama bisericii dvoastre...

— Sunteți un om admirabil, făcu surprins sfetnicul Ilie Petcu-Oprea.

— Nu ne îndoim de intențiile nobile ale Exelenței voastre față de Basarabia, se amestecă în vorbă Ioan Lăzăreanu, netezindu-și barba-i castanie pieptănată cu deosebită îngrijire.

Cneazul Cobilanschi-Popoff ocoli întregă seara cu o iscusință admirabilă, ori-ce aluzie fie cât de îndepărtată, care i-ar fi putut trăda intențiile și prietenia de interes încheiată cu sfetnicul Ion Lăzăreanu. Discuțiile purtate pe chestiuni diverse, dar pline de-o nesinceră, îngrozitoare și uneori des-gustătoare banalitate se urmară până târziu...

În sfârșit cneazul Dimitrie Cobilanschi-Popoff, ca un om bine crescut, se ridică și închină cel din urmă pahar de vin în sănătatea fermecătoarei doamne Lăzăreanu, și a armoniei desăvârșite ce se va înfăptui de-acum înainte între cele două popoare, legate între olaltă prin același ideal al ortodocsiei. Apoi sărută lung și pasionat mâna doamnei Lăzăreanu, pe care o felicită ase-

pe care a ținut-o ministrul-președinte Wekerle, în parlament, ca răspuns la atacul unui deputat din partidul lui Károlyi, în care Wekerle a arătat ce primejdie se naște pentru țară din grevele muncitorilor. Lucrul stă în toate fabricile pe loc, nu ies gazete, nu umblă tramvaie. El nu este împotriva urcării plății muncitorilor, dar nu poate permite să se întindă în țară ideile primejdioase ce-au bătut în alte țări și va lua cele mai aspre măsuri pentru înăbușirea și oprirea lor.

Dintr'o vorbire englezească.

Bonar Law a înfățișat în camera engleză un plan de împrumut pentru 500 milioane pfunzi sterlinge. Ocupându-se de situația militară a spus: Nemții în tot războiul au urmărit 3 țeluri: Primul a fost Paris, celalt porturile din Canalul Mânecei și al treilea înfrângerea armatelor Antantei, și ruperea legăturilor între armatele engleze și franceze. Deși Antanta a pierdut foarte mult pământ, rămâne totuși adevărat că nemții n'au atins nici unul din aceste trei țeluri, și de aceea putem privi aceasta ca o biruință a trupelor noastre. Nemții mai voiau ca Antanta să-și istovească rezervele înainte de a veni americanii. Nevoia însă a făcut din ceia ce nu se putea, un lucru cu puțință. Trupele americane nu trebuie să vie de acum — ele au și venit. Nici n'am crezut acum 2 luni, că vor putez

menea încă odată, în termeni călduroși, pentru idealul înalt de artă în slujba căreia s'a așezat, de-a răspândi în cercuri cât se poate de largi divina muzică lucrată pe motive populare a marilor măestri din Rusia.

După ce scutură apoi cordial și mâinile celor doi sfetnici extaziați de fericire, cneazul părăsi satisfăcut cu un gest elegant, salonul extrem de ospitalier al sfetnicului Ion Lăzăreanu.

* * *

Grație amabilității, tactului și iscusinței de bun cunoscător al oamenilor a cneazului Dimitrie Cobilanschi-Popoff, sfetnicii vlădicești se lasară ademiniți ușor de vraja ce o răspânda în preajma sa trimisul stăpânirii din Petersburg.

Cele trei săptămâni pe care și-le ceruse în scopul pentru de-a convinge și câștiga căpeteniile bisericesti din capitala Basarabiei, pentru introducerea limbei muscălești în cărțile sfintelor slujbe, fură de ajuns la ajungerea celei mai depline reușite. Sfetnicii începură rând pe rând a găsi în inimile lor dovezi tot mai verosimile, mai temeinice, mai convingătoare, pentru sprijinirea marelui schimbări sufletești ce avea să se săvârșească a doua zi de Paști în biserica moldovenească. Ademiniți și câștigați în mare parte cu puterea biruitoare a iscusinței sale, cu făgăduială de onoruri, iar alții cu amenințare de surghiun și internare în Siberia, ei fără să opună nici o rezistență serioasă, se lasară duși în voia întâmplării. Dela un timp, li se păru atât de firească, de apropiată, de îndreptățită cererea guvernului rusesc, încât crezură a nu mai întâlni nici o pedecă vrednică de luat în seamă în sufletele lor, pentru împlinirea ei fără de nici o împotrivire. Le plăcea să se creadă uneori singurii îndrituiți să conducă și să îndrepteze într-o clipă de supraprețuire a puterilor proprii și drepturilor cu cari era investiți, soartea bisericii și a neamului moldovenesc din Basarabia. Ei mergeau înainte, mereu înainte, uitând prăpastia ce cu fiecare zi se

veni atâtea trupe americane, în timp atât de scurt, cu tot pericolul submarinelor. Aceasta este marea întâmplare a anului acesta.

În lunele următoare se va hotărî războiul. Dacă în cele 3 luni viitoare, nemții nu-și vor ajunge nici un țel — atunci războiul e pierdut pentru ei. Viitorul țării noastre și al lumii atârână de săptămânile viitoare.

Răvașul săptămânii.

Sibiu, 30 Iunie 1918.

Poetul George Voievidca. În numărul trecut al gazetei noastre, am început să publicăm o salbă de sonete (poezii) ce ni le-a trimis poetul bucovinean George Voievidca. Cu bucurie vestim deci cetitorilor întrarea în șirul colaboratorilor noștri a scriitorului și poetului acesta de mare talent, care precum ne vestește într'o scrisoare frumoasă, a sfârșit un ciclu întreg de poezii inspirate din întâmplările grozave ale războiului. Versurile poetului G. Voievidca sunt scurte, energice, colorate, uneori reci dar pline de strălucire, asemenea acelor vestminte de metal ce acopereau pe vremuri pieptul neînfrânt al vitejilor cavaleri medievali.

Urcarea taxelor la poștă. Această poruncă mai nouă a intrat în putere cu ziua de 15 Iunie. Cărțile poștale vor costa acum 10 fileri în loc de 8. Scrisorile simple trimise în oraș vor costa 15 în loc de

căsca tot mai largă, mai prețioasă, mai amenințătoare între noua alcătuire sufletească, sub robia căreia căzuseră, și conștiința largă, lămurită, sigură prin instinctul conservării unității și purității de rasă și lipsită de orice șovăială în hotărârile ei, a poporului. Rupți din mentalitatea și sinceritatea modului de a simți și a-și alcătui o înțelepciune de viață, al moldovenilor, și pătimași uneori până la inconștiență în noul chip de gândire ce și-l formaseră, ei se alăturară fără de remușcări la ceata tristă, brutală, lipsită de individualitate a desmoșteniților și desrădăcinaților unui neam, pe cari mediul în chip automatic îi eliminează rând pe rând apoi, ca pe un element străin din trupul său prin disprețul și disconsiderarea sa.

Succesul său diplomatic, cneazul Dimitrie Cobilanschi-Popoff, ținu să-l serbeze strălucit cu un banchet în stil mare, aranjat într'una din salele otelului „Moldavskoe Podvorie” din Chișineu. Masa trebuia să fie impozantă, bogată, orbitoare în splendoarea ei, și stilizată pentru efect până'n cele mai neînsemnate amănunte. Ea simboliza de astădată, cu întregul rost și importanță ce i-se dedea, biruința cea mai deplină a politicii muscălești cutropitoare, mârșave în mijloacele ce alegea și seducătoare prin infinitele ascunzături cu ajutorul căreia se apropia de sufletele naive, ori bancrotul și discreditarea ei...

În primele clipe, masa somptuoasă împodobită cu flori naturale, cu servetele împăturate în chip de figuri simbolice și tacămurile strălucitor de albe sub ploaia de lumină intensivă a perelor electrice, își păstră caracterul oficialității. Invitații, sficioși, neîndemânatici, neobicinuiți cu felul acesta elegant de-a lua masa, în societatea distinsului reprezentant al aristocrației rusești de baștină, se simțiră în tot cursul souper-ului nesiguri, jenați, chinuiți fără încetare de teama unui pas greșit, unui gest nereușit, unui cuvânt nepotrivit, care ar fi putut să le tradeze originea, să-i prezinte ridiculi în

10 fil. Scrisorile trimise la țară sau în Austria, Bosnia, Germania și Bulgaria vor costa 20 în loc de 15 fil. Scrisorile trimise în străinătate vor costa tot 25 fileri. Taxa pentru scrisori recomandate 25 fileri, pentru exprese 60 fil., pentru mandatele poștale până la 10 cor., o taxă în mărci de 25 fileri. Telegramme de 10 cuvinte pentru Ungaria, Austria și Germania 1-20, expres 3-20. Fiecare cuvânt în parte 8 fileri în țară și 10 fileri în Germania.

Deputatul Dr. Alexandru Vaida. Gazeta „F. P. R.” din Budapesta vestește că deputatul Vaida a sosit în Budapesta și a luat din nou parte la ședințele parlamentului, după 4 ani de refragere din mijlocul alegătorilor și poporului său. Ne bucurăm din adâncul sufletului, auzind că inimosul deputat s'a restabilit complet în cât privește sănătatea, și sperăm că în curând își va fi alături și glasul său energic în statul țării.

Tutun pentru muncitorii agricoli. După vestea trimisă de reuniunile economice comitatense, fiind de nădejde că ministru de finanțe să pună la îndemâna muncitorilor agricoli tutun, toți acei proprietari, cari au mai puțin de 100 jughere pământ și doresc să capete pe seama muncitorilor lor tutun, să se anunțe până la 3 Iulie a. c. la oficiul orașenesc din Lugoj.

În atențiunea proprietarilor de vite. Viceșpanul orașului Brașov a lichitat suma de 221254.— coroane ca contravaloare a

celor 419 capete de vite luate în primire de comisiunea a VII-a din Marosvásárhely în timpul refugierii și acești bani se vor distribui celor în drept conform stabilirii făcute de judecătoria cercuală la timpul său. Baniii lichidați îi pot ridica cei interesați în proximele zile dela primăria orașului.

Moartea gazetarului D. Brăuțiu. S'a stins în Budapesta vestitul gazetar înființator al „Foi Poporului Român.” A fost un om harnic, priceput și energic. Prin lucrarea sa a luminat pe mulți țărani dornici de carte. Familia a publicat următorul anunț:

Cu cea mai adâncă durere și mare jale, anunțăm rudeților, pretenilor și cunoscuților noștri, că mult iubitul nostru soț, tată, frate, cumnat și unchiu, *Dimitrie Brăuțiu* proprietarul tipografiei „Poporul Român”, redactorul responsabil și editorul „Foi Poporului Român”, în urma unui morb îndelungat, a încetat din viață Miercuri, în 12 Iunie la ora 11 noaptea în anul al 43-lea al vieții sale și al 9-lea al fericitei sale căsătorii. Înormântarea rămășițelor pământești ale scumpului nostru defunct s'a făcut după rital bisericeii gr.-or. române Sâmbătă, în 15 Iunie, la ora 4^{1/2} p. m., din casa mortală a cimitirului Kerpeși. Budapesta, 13 Iunie 1918. Dormi în pace suflet blând.

Grevă (ștralc) într'o fabrică. Groful Mihai Karoly a vorbit în casa țării despre următoarea întâmplare dureroasă: Acum câteva zile s'au pus în grevă lucrătorii aju-

tători dela fabrica de mașini pentru căile ferate din Kőbánya, pentru că nu li s'a urcat plata. Pentru ai sili să iee din nou lucrul a fost adusă o comisiune militară. A doua zi dimineața lucrătorii au trimis la maiorul Zsejanka o deputație a lor, cerându-i să pună o vorbă pentru urcarea plății lor. Maiorul însă a poruncit ca muncitorii să fie împrăstiați cu puterea. Văzând ceilalți muncitori cari erau în lucru, cum se poartă cu soții lor greviști, au ieșit și ei din lucru și în număr de vre-o 5000 s'au pus în grevă. Când maiorul i-a provocat să între în lucru, ei au răspuns, că atunci când se varsă sânge de muncitori, ei nu pot lucra și au strigat cătră maior. Atunci maiorul a dat poruncă să puște asupra lor și s'a dat un foc de pușcă, care a avut firește urmări dureroase, căzând pe loc 4 morți, 5 muncitori au fost greu răniți, iar 17 ușor răniți. Eu nu înțeleg — a zis groful Karoly — cum e cu puțință ca jandarmeria să pornească îndată în chip așa de sălbatic. Lucrul trebuie lămurit. Aerul e încărcat cu praf de pușcă. E vremea ca guvernul acesta să plece și să lase locul altui guvern, care să aducă liniște în țară.

Ministrul președinte Wekerle a vorbit și dânsul asupra acestei întâmplări, spunând cum s'a petrecut. Guvernul — a zis el — va merge cu asprime împotriva ațățătorilor la grevă. Ministrul Szterényi a spus că lucrătorii dela căile ferate nu sunt rău plătiți.

fața cneazului Cobilanschi-Popoff, să le reducă valoarea ce le-ar fi plăcut să li se atribue în clipele acestea solemne . . .

Dibuind, se așezară în jurul mesii, fiecare lângă făcămul predestinat de mai înainte, și la locul indicat de bilețul cu numele și caracterul invitatului.

Comisarul avea de-a dreapta sa pe P. C. S. rectorul academiei duhovnicești din Chișineu, archimandritul Dr. Pahomie Boldur, iar în partea stângă, pe cel mai în vârstă dintre sfetnicii vlădicești pe S. S. părintele Ilie Petcu-Oprea. Lângă aceștia se înșirură apoi unul lângă altul, ceilalți sfetnici vlădicești, fiecare după rangul, după vârsta și după cinstea de care socotea a se bucura în societate.

După ce se servi mayonaiza de pește furnizat din Odesa și consumată de cei mai mulți dintre invitați, fără de observarea strictă a regulilor de bonton, cu cuțitul, la primul păhar de vin vechiu moldovenesc din pivnițele dela Odobești, rectorul academiei duhovnicești Dr. Pahomie Boldur, ținu să ridice cel dintâu toast în onoarea comisariului guvernial dela Petersburg.

— Exelența voastră domnule Comisar!

— S'auzim! S'auzim! ridicară glasurile sfetnicilor, emoționați adânc de seriozitatea momentului.

Rectorul Boldur își potrive ochelarii pe nas, tuși de vre-o câteva ori și începu. Glasul său alterat puțin și fără de timbrul acela metalic și sonor al oratorilor, din pricina abuzului de alcool și nicotină, avea uneori rezonanța zbârnăitului surd de bondari uriași, cari se văd uneori în miezul verii alergând din floare în floare, în căutarea unui strop de miere.

Exelența vosatră!

— Cinstea aiasta mnya fost hărăzată ghin încredințarea venerabilor colegi, de-a vă ghemonstra simțămnyimțele noasre ghe cea mai vie satisfacțiune pentru ghecorul besericii, căci toate aiastea felonyi soțiale

ce mny-or valora, mă rog, dacă besericii noastre drept-măritoare răsărytene nu i s'ar recunoaște vaza care mnyi compete. Mnya fost înălțător momentul, când exelența sa domnul comisar împărătesc, ghin cea mai avitică aristocrație, ne ținând seamă ghe terchipurile aiastea ghe cari mnyi se folosesc unii, — pentru de-a înființa o legătură mai trainică între besericile pravoslavnice, și trecând precum am zis peste toate felonyiile aiastea soțiale, s'a pogorât în mnyijlocul nostru, precum o cer prințipurile mari ghemocratice. Și-apoi să nu-mi vie nyimenyi să-mi contește derepturile și aghevărul spuselor mele. De când mnyi sânt în fruntea institutului în care mnyi se face educațiunea sucresțenții, nu mnyam permis nici o abatere ghela prințipul mnyeu, să știu de bine că mnyi se scoală în picioare hălea cinci contingente ale lumii. Dela strictetea și disciplina ce-am fost introdus-o în școala mea, să nu-mi vie nyimenyi să mă abată. Ce mnyi vă tot forcotyiti și rățoiți atăta, le-am zis la aiestia mai tineri cu reformățiile lor? Mnyie să nu-mi veniți cu orgolii ghe aiastea, că vă mnyi închin în știrea tatălui! Ghin convingerile mele apoi nyimeni nu mă poaty abate în lumie șuhan, și-apoi ce-am zis odată aiastam este așa, și dacă n'o hi așa să mă scuipați în față și să mă agățati de limbă în mnyijlocul pietii.

Precum am mai accentuat, vă mulțumesc încă odată exelența voastră, domnule comisar, și închin pocalul meu în sănătatea d-voastră și mult stimatei soții, care este și dânsa cu sufletul în mnyijlocul nostru!

Un ropot ascuțit de aplauze îndelungate, acoperi cele de pe urmă cuvinte ale rectorului Dr. Pahomie Boldur, dela institutul duhovnicesc din Chișineu.

Comisarul Dimitri Cobilanschi-Popoff închină ușor din cap și mulțumi oratorului încântat peste măsură de cinstea ce i se făcuse, de-a trage brazda, deschizând seria discursurilor ce aveau să urmeze. Ofi-

cialitatea severă a momentelor dela început, observată de toți invitații, se risipi acum pe necetul, după cele din urmă cuvinte ale primului orator festiv.

Se serviră pe rând apoi, după programa stabilită precis pe lista specială de bucate, diferitele mâncări cu nume străine franțuzești, englezești, și nemțești, aranjate pe elegante tave de argint, de cei doi chelneri în frac și mănuși albe.

Pe neobservate, în jurul mesii se încinseră discuțiile, glumele, complimentele, tot mai vioaie, mai îndrăznețe, mai legere, cu fiecare serie de mâncări necunoscute, servite în scoici pe cari unii dintre oaspeții din lipsă de experiență proabară să le sfarme, cu fiecare apariție neașteptată de chelnări înmănușați.

La friptură, când se servi în fine șampania frațuzească a firmei „Veuve Cliquot”, cuvântă comisarul Dimitrie Cobilanschi-Popoff.

— Domnii mei!

Invitații surprinși de fracul impacabil pe care-l putură admira acum în toată splendoarea sa și ținuta elegantă, inescapabilă din nici un punct de vedere a comisariului împărătesc, se ridicară în picioare.

— Domnii mei, îmi place a crede, că cel dintâu păhar de șampanie, îl pot închina în sănătatea P. S. Sale episcopului, urzitorul armoniei înființate azi între biserica pravoslavnică moldovenești, și vechea strălucita, atotcuprinzătoarea biserică muscălească. Sunt fericit, că d-voastră ați cuprins așa de bine intențiile stăpânirii binevoitoare dela Petersburg și n'ați întrelăsat nici o singură clipă, pentru de a țese mai departe firul, și-a întinde în fine puntea, în scopul de-a ne cunoaște mai bine, de-a ne pricepe mai bine, de-a ne apropia mai bine unii de alții. Străvechea limbă muscălească, pe care poporul d-voastră va avea de-acum înainte privilegiul s'o audă

Examenul de maturitate cu elevii din cl. a VIII-a ai gimnaziului român din Brașov s'a ținut Miercuri, în 6 Iunie 1918 sub presiunea dlui comisar conzistorial *Matei Voileanu* și în fiind de față dl. consilier ministerial, dr. *Petru Ionescu* ca reprezentant al înaltului guvern. S'au înfățișat la examen 7 candidați, dintre cari au fost declarați maturi cu foarte bine: *Livia Moșoiu* și *Mihail Iacob*, cu bine: *Ioan Medrea* și *Dorin Pavel*, simpli maturi: *Gheorghe Cornean*, *Victor Giurgiu* și *Caius Olariu*.

În comitatele Caraș-Severin și Timiș s'a pus statur. Comandamentul militar din Timișoara a introdus staturul (judecata repede) asupra ostașilor din comitatele Timiș și Caraș-Severin. Prin urmare furtul, jaful, omorul și dezertarea din partea cătanelor vor fi pedepsite cu moartea prin glonț, sau prin ștreang. Dezertorii cari se vor înfățișa la regimentele lor de bună voie, nu se vor judeca după obiceiurile staturale.

Economie.

Porunca cu privire la recvirarea recoltei.

În numerii trecuți ai „Gazetei Poporului” am scris câte ceva despre felul, cum se va face recvirarea recoltei în anul acesta. Deastădată înfățișem cetitorilor noștri porunca întreagă, precum ca s'o citească tot omul și să se întocmească după cerințele ei.

Porunca acesta tipărită Duminecă în foaia stăpânirii, sub numărul 2490. 1918, zice astfel:

Recvirarea recoltei.

Toată recolta de grâu, secară, porumb, orz, hrișcă și ovăs din 1918 a producătorilor din țara întreagă se declară recvirată în interesul hrănirii tuturor și a trebuinței oamenilor. Producătorul nu poate întrebuița aceste produse, decât în marginile stabilite de legea de azi. Ca producător este privit acela, care primește sus numitele produse în formă de arândă, simbric, parte de se-

cerat sau treerat, învoială sau ori-ce alt titlu. Recvirarea privește și aceste produse, așa că producătorul nu va putea a se folosi de ele decât în marginile acestei ordinațiuni.

Producătorul este îndatorat, să secere cu toată grija recolta recvirată și să o dea la treerat, îndată ce este gata. Inceperea treeratului trebuie anunțată dinaintea primăriei. Ministerul pentru hrană este în drept să recvireze mașinile de treerat, cari nu sunt întrebuițate, precum și cele, ce se țin de dănele și să însărcineze cu recvirarea lor pe primul funcționar al comitatului. Acolo unde treeratul n'a fost început sau făcut la timp, funcționarul comitatului poate îngriji treeratul grânelor pe socoteala celui ce a întârziat lucrul.

Producătorul este dator să arate autorităților măsura de grâu, săcară, porumb, hrișcă, orz și ovăs, ce a treerat în 1918, întrebuițând tipăritura A). Iar cei ce au treerat fie pentru ei, fie pentru alții, cu treerătoare pusă în mișcare fie cu locomobilă, fie cu motor sau cai, trebuie să arete măsura treerată pe tipăritura B). Cel ce treeră cu mașină de mână, trebuie să facă această declarație numai dacă este producător, dar dacă treera pentru alții nu. Această declarație a măsurilor treerate trebuie făcută la primăria unde se treeră și anume de îndată ce s'a sfârșit treeratul. Dacă însă aceasta ține mai mult de două săptămâni, atunci trebuie vestit la fiecă două săptămâni. Dacă producătorul nu poate scrie singur declarația, atunci primarul sau notarul este îndatorat, să o scrie în locul lui, fără vre-o plată.

Producătorul trebuie să arete în declarație, ce fel de bucate sunt ale lui și cât a treerat pentru alții, de asemenea trebuie arătat și numele proprietarului mașinei. Fie-ce proprietar de mașină de treerat sau arendaș sau cel ce umblă cu ea, este dator să îngrijească, că tot ce s'a treerat, să fie cântărit, iar greutatea însemnată întocmai. De aceea, înainte de a se începe treeratul, trebuie adus la primărie un catastiv de treerat, făcut după modelul C) spre a fi legat și pecetluit. Pe acest catastiv se va arăta nu-

mele celui ce'l va ține. Toate cântăririle de grâne se vor trece în acest catastiv după procente și după zilele de treerat, iar pe baza celor scrise în carte se vor face apoi declarațiile. După gătarea treeratului, proprietarul mașinei este îndatorat să predea catastivul la primărie. Dacă treeratul s'a isprăvit într'un loc și mașina este dusă în alt loc spre a treera acolo mai departe, atunci trebuie cerut acolo un catastiv nou de treerat. Primăria este datoare a preda aceste cărți numai decât comisiei de preluare. Cine scrie în catastiv lucruri neadevărate, sau nu ține cartea în regulă, se va pedepsi după art. 38.

Autoritățile pot controla ori când aceste cărți, spre a vedea dacă consună cu declarațiile făcute. Sfârșitul treeratului într'o comună trebuie arătat primăriei, unde s'a făcut treeratul în mod amănunțit pentru fiecă producător și product. În acest scop se vor da anumite tipărituri pentru lucrul acesta. Dacă în vre-o săptămână nu s'a treerat nimic sau dacă treeratul s'a isprăvit acolo, aceasta se va arăta primăriei. Primăria este datoare să împartă la toți producătorii tipăriturile trebuincioase și să le deslușească cu privire la felul cum au de făcut declarațiile lor.

Funcționarii primăriei sunt datori să controleze ca declarațiile să se facă la timp și să privegheze ca treeratul și declarațiile să se facă regulat. Fie-ce primar este dator să trimeată prin poștă în fie-ce zi de Marți direcției statistice a statului, toate declarațiile de pe o săptămână ale stăpânilor de mașini, iar din cele ale proprietarilor, numai cele ce au fost socotite cu comisia de preluare. Deosebit de aceasta primăria trebuie să arete regulat statistică, când au început și când s'a sfârșit treeratul în acea comună.

Grânele sunt a se privi ca recvirate îndată ce au fost treerate și producătorul nu poate întrebuița, măcina, prelucra, vinde sau înstrăina în nici un fel produsele, afară de cazurile arătate mai jos. Toată recolta afară de măsura hatărâtă pentru trebuința

din mijlocul școalei și bisericei sale, va fi garanția cea mai sigură a unei lucrări pline de roade pentru amândouă popoarele!

Trăiască Maj. Sa Țarul!

Trăiască P. S. Sa Vlădica dela Chișineu!

Prea Cuvioșia sa rectorul Dr. Pahomie Boldur și soții săi se grăbiră a ciocni paharele cu comisarul guvernului, izbucnind în entuziaste și unanime urale la adresa țarului atotputernic și a vlădicii.

Cel din urmă orator festiv fu sfetnicul Dr. Irodion Hudea.

Îndată-ce se liniști zgomotul, pricinuit de ovațiile făcute de întreaga asistență în mijlocul căreia să găseau deastădată și chelnerii, la adresa comisarului, el se ridică în picioare și începu să grăiască. Cu glasul pitigăiat, pretențios și patetic sfetnicul Dr. Irodion Hudea, în cuvinte fără culoare, banale, nefiind în stare a se ridica nici o singură dată peste obicinuitele platitudini rostite cu prilejul banchetelor, arată solemnitatea momentului, când un aristocrat de cea mai strălucită obârșie, s'a îndurat să vie în mijlocul unui sârman popor de iobagi, pentru de-a încheia împreună cu el trainice legături de prietenie...

— Suntem recunoscători, continuă în-suflețit oratorul Hudea, exelența voastră, bărbatul nostru providențial, pentru bunăvoința și tactul cu care ați știut conduce tratativele cu căpetenia bisericii noastre, spre realizarea armoniei și împreună conlucrarea pentru binele patriei comune și al celor două popoare.

Să trăiți întru mulți ani!

Cuvântarea sfetnicului Dr. Irodion Hudea încheie partea oficială a banchetului.

După miezul nopții cneazul Dimitri Cobilanschi-Popoff, împreună cu secretarul său, părăsiră sala cea mică pentru banchete a otelului „Moldavskoe Podvorie” și se retrase în apartamentele sale.

— *J'ai bien le temps de m'occuper de leur bêtises! C'est degoutant en fin...* spuse el cu dispreț profund, urcând plictisit scările otelului și scuturând de adio mâna secretarului său.

Oaspeții comisarului împărătesc continuă mai departe banchetul.

— Șampanyia aiasta frânțuzească mi tye turtește d'abinyelea, făcu rectorul Boldur, căutând în fundul paharului elegant. Ce-mi zici părinte Ilie? Nu mnyi vă știți purta în soțietate... D'apoi arătatum-

nyi-vam, spusumnyivam, împinsmunyivam și nu mnyo ajutat nyimnyic...

— Fă-mă, Doamnă, Pavel prostu, când e vorba de șampanie, răsări dintr'un colț fără de veste și părintele Maxim Colhon.

— Aiasta a fost mâncare odată, continuă rectorul satisfăcut, cu ochii lui sculptori de verită. Așa să mnyi vă văd mâncând pe aieștia cu muieri. Ce mnyi vă tot ocoșiți? D'apoi și hai nyevastă, care mnyo hi numai frumoasă și nu mnyo hi și dricoșe, apoi mnye ca peștele pe mal... Ce zici părinte Lăzăreanu?

— Bine a vorbit comisarul, prea cuvioase, omul cult...

— Mult e vernică minteal întrerupse părintele Maxim Colhon, sughițând cu paharul în mână.

— Ține-te bine părinte Maxime, adăugă într'un hohot de râs, sfetnicul Dr. Irodion Hudea.

Se vede că ai natură...

Masa întreagă izbucni de-odată într'o explozie de râset ce nu putea să mai conținească.

Părintele Maxim Colhon stătu o clipă pe loc, dar reculegându-și gândurile repede, răspunse:

proprie a agriculturului, trebuie predată centralei de grâne.

Dacă producătorul ar fi silit să ia înainte de a se găta treeratul ceva din grânele sale pentru trebuințele sale proprii sau ale gospodăriei lui, sau înainte de a se socoti cu comisia, atunci le poate lua pe propria sa răspundere, însă trebuie să însemneze amănunțit aceasta și să arete această însemnare comisiei de preluare, odată cu încheierea socotelilor. Această măsură nu poate însă să treacă peste cea-ce i se cuvine după ordinațiune, pentru timpul până la preluarea granelor de comisie. Bineînțeles afară de grânele de lipsă pentru sămânța recoltei viitoare; aci măsura atârână de cât pământ va sămăna.

Producătorul are dreptul să îmbie îndată recolta sa comisionarului centralei de grâne, adevă înaintea de-a veni comisia de preluare spre a încheia socotelile. Comisionarul va da producătorilor o adeverință pentru grânele primite, făcută după tipăritură. Aceasta adeverință va fi apoi arătată comisiei de preluare. Comisionarul trebuie să înștiințeze comisia în fie-care caz în parte despre grânele cumpărate și trimise și anume așa cum se arată în formularul E.

Producătorul este în drept să ceară încă înainte de ce se socotește cu comisia de preluare, ca să i se dea pentru casa sau câmpul lui, chiar dacă aceasta ar fi așezată în altă comună, o anumită măsură de grâu, dacă în această privință ar avea lipsă de grâne pentru trebuința casei, sau a gospodăriei. Certificatele de transport vor fi date de către solgăbirău sau primar pe temeiul aprobării în scris a comisiei de preluare și după ce s'a cerut îngăduirea dela ministerul alimentărei.

Grâul, secara, porumbul, hrișca, orzul și ovășul care se găsește la acele persoane, cari au primit aceste grâne ca plată în natură, se socotesc ca recvirate în momentul când li s'au predat. Aceste persoane pot transporta la locuința lor măsurile ce nu cad sub recvirare, pe temeiul aprobării comisiei de preluare, chiar și dacă locuința lor nu este în comuna unde au fost culese produsele.

— Comisia de preluare trebuie să trimeată o copie după nota de socotelile încheiate, comisiei, care lucrează în comuna unde sunt duse grânele. Dacă grânele sunt duse cu drum de fer, vapor sau căruță, trebuie un certificat de transport dat de solgăbirău sau primar.

Comisiile de preluare înființate pe temeiul ordinațiunii No. 2201 trebuie să înceapă munca lor, îndată ce s'au adunat. Datoria lor este să prețuiască recolta, să urmărească cu luare aminte mersul culesului, să ție socoteală de începutul mersului și sfârșitul treeratului și să controleze treeratul la fie care producător în parte. Apoi să vegheze ca producătorii și proprietarii de mașini să facă regulat declarațiile hotărâte, în fine tot comisia hotărăște cum să se facă socotirea sfârșitului treeratului și asupra granelor de prisos.

Indată ce treeratul a fost isprăvit la vreunul din producători, comisia încheie numai decât socoteli cu dânsul.

Comisia este îndatorată să hotărăască măsura de grâne ce-o poate opri producătorul pentru casa lui, pe temeiul socotelilor ministerului pentru hrană privitoare la populație, gospodărie, numărul vitelor și suprafața cultivată precum și al sfârșitului treerării și a celor arătate mai jos în această poruncă. (Va urma)

Prăvălie de Antiquități (lucruri de demult.)

Cumpăr tot felul de lucruri găsite în pământ la arat, ori la săpat, de aur, argint, ori de ori-ce fel de metal, poate fi chiar și de piatră ori cărămidă dacă au diferite semne sau scrisoare pe ele.

Ulcioare, potire, păhare, inele bani vechi răi, petri cioplite cu semne, ori cărămidă scrisă cu slove de demult; afară de aceea bijuterii de aur, argint, chipuri, lucruri sculptate, covoare vechi, icoane bisericesti pictate pe lemn și attele.

Obiectele sunt a se trimite pe postă ori aduse la adresa

H. Candrea
Sibiia Str. Fieșerilor Nr. 5

— Să dea Dumnezeu să se facă cucuru-zul. Un om cu minte să nu-l dai pe zece proști! . . .

Șampania curgea, gărlă, defundată mereu de cei doi chelneri cu fețele rumene, și păharele răsturnate pe mese în focul entuziasmului nu se mai gândea să le ridice nimeni. Chelnerii aduseră în fine cafelele negri cu caimac. Sfetnicii sorbiră cu poftă spuma albă și subțire ca o dantelă, și inspirară cu lăcomie aroma îmbietoare, caldă, parfumată, ce-o iroseau de-opotrivă ceștile cu marginile aurite.

— Strajnic caimac precucioase, făcu Ilie Petcu-Oprea, înghițind cea din urmă picătură de cafea de pe fund.

Rectorul academiei duhovnicești din Chișineu își trecu mâna prin barbă satisfăcut:

— Da ce mi tye tot forcoțyești încoace și'ncolo părinte Maxim, făcu el Impacientat către sfetnicul Colhon, care nu mai avea astâmpăr.

— Fă-mă Doamne Pavel . . . răspuns e părintele scurt. Cele din urmă cuvinte i se înneacă într'un sughit grozav, care îl sili să-și răstoarne, din nebagare de seamă, ceașca pe masă.

Cafeaua părintelui Colhon consumată numai de jumătate, se prelinse în toate părțile, însemnând o pată neagră de abanos pe albul scipitor al feței de masă.

Rectorul Dr. Pahomie Boldur intrigat, se ridică în picioare:

— D'apoi spusu-mnyi-vam că ciuful aiesta de Colhon mnyi vă dă de rușine . . .

— Fă-mă Doamne Pavel . . . și părintele Colhon sughită din nou, ridicându-se dela masă iepurește.

Incepuse să se crape de ziuă, când velsa societate a sfetnicilor vlădicești, se gândiră să mântuiască banchetul. Chelnerii ațâpiseră pe lângă mese cu servetele aruncate la întâmplare pe brațe. Ieșiră pe rând, clătânându-se, pe poarta întredeschisă a oteului „Moldavskoe Podvorie“ și ajungând în stradă în clipa când cele din urmă felinare cu lumina lor obosită muriau sub ploaia de săgeți aurite dela răsărit, inspirară adânc aerul proaspăt al dimineții limpezi, trandafirii și pline de tihnă.

Părintele Colhon la braț cu sfetnicul Dr. Irodion Hudea, se îndreptă spre casă repețind mereu, ca'n vis:

— Fă-mă Doamne Pavel . . . Fă-mă Doamne Pavel . . .

Avis!

„ECONOMUL“ institut de credit și economii în Cluj.

Filiale: Murăș-Ludoș și Aiud.

Afiliate 7 reuniuni de credit Raiffeisen.

Capital: Un milion coroane.
Rezerve: Patru sute de mii cor.
Depuneri: Trei milioane.

Face tot felul de afaceri de bancă. Primește depuneri de etalon favorabil și cu procent urcat pentru biserici și alte așezăminte culturale. Imprumută pe cambii, ipotecă și lombard.

Vinde și cumpără efecte căutate la bursele din Budapesta, Viena și Praga și mijlocește transacțiuni în legătură.

Mijlocește vânzarea și cumpărarea de mașini agricole. 15

Ajută la întemeierea reuniunilor de credit și agricole sătești.

Sustine: Masa studenților universitari, Ambulanța Petran pentru țărani bolnavi, are Birou: „Stat de drept gratuit pentru țărani“ și „Un orfelinat de fete“, victime ale războiului.

Econoamă.

O femeie de plugar, între 40—50 ani sănătoasă, inteligentă și obicinuită de a conduce economia de casă sau de câmp și cu pregătirea de mâncări, caută loc la un preot ori învățator ori econom fie văduv sau cu familie. De salar se va face înțelesul, la trebuință. Doritorii să se adreseze la adm. acestei foi sub numele: „Maria din jurul Sibiului“. 14 1—3

Caut loc ca 11 1—4

mașinist și morar

la ori-ce fel de motor sau și ca arândaș. Adr. la Gaz. Pop.

Ecoul celor din urmă cuvinte ale sale se pierdu ușor, ca un suprem răsuflet al unui om ce trage să moară.

Era atâta liniște, atâta pace, atâta poezie mocnită pretutindeni, pe străzile golite de oameni, în cuprinsul aprins al văzduhului, pe infinitul vânat-străveziu al bolților, în care se topeau schinteind cei din urmă aștrii ai dimineții . . .

Fără de veste rectorul Dr. Pahomie Boldur se opri, ca trezit dintr'o aiurare de friguri. Din depărtare toaca, dela mânăstirea „sf. Dumitru“ din Chișineu, își picura lin argintul în dulcea piroteală a dimineții de primăvară. Iar de cine știe unde, ca venind din altă lume, pe aripile sprintene ale celei dintâiu adieri de boare, grea de mireazma cireșilor înfloriți pe coastele dealurilor ce împrejmuiesc Stănileștii din Vale, clopotul cel mare al bisericii zidite din mila lui Ștefan Vodă, își vestea chemarea-i majestos, prelung, monoton, cu izbucniri biruitoare de trimbiță, și plânsset duios de înmormântare.

Părintele Stanciu, își începuse slujba de utrină, din cea dintâiu zi a săptămânei patimilor.